

Initiativprisen i år går til:

**Drug
Rebels**

/S. 6

Mød en medarbejder

Trine Dantved
arbejder på Nymosehave

/S. 7

**Bio-
diversitet**
i skolehaven

/S. 13

Gentofte

LIGENU

August 2022
Nr. 04 | 22. årgang

Gentofte mødes igen!

**Byens Hus
Hellerupvej 24
2. september
kl. 14-20**

Side 4-5

Find et læsefællesskab

Læsning er sundt, det skaber ro og udvider horisonten – og så skaber det fællesskab i Gentofte Bibliotekernes populære læseklubber.

Interessen for læseklubber stiger, og Gentofte Bibliotekerne lægger hvert år rammer og bøger til 20 nye læseklubber. Programmet for sæsonen 22/23 er klar, tilmeldingen er åben, og du kan melde dig til klubber om litteratur fra både Norge, Afrika og Ukraine, der er danske essays, bøger om Weimarrepublikken, alkoholkultur og VM i fodbold.

Vil man fordybe sig i et enkelt forfatterskab, er der i år fokus på den tyske stjerneforfatter Judith Hermann, der i foråret gæstede Hovedbiblioteket.

Et helt nyt tilbud i år er læseklubben for hørehæmmede etableret i samarbejde med Høreforeningen i Gentofte.

Se mere på genbib.dk/læseklubber eller i kataloget LÆS, som findes på biblioteket.

Naturens Dag

Kom med ud og oplev glæden ved at være ved havet og stranden, når Grøn Guide Karen Stevnbak, Gentofte Kommune og Danmarks Naturfredningsforening i Gentofte inviterer alle med til at markere Naturens Dag.

Der bliver mulighed for at røre ved krible-krabledyr og høre mere om naturens rigdom ved havet og stranden.

Tid: Søndag 11. september 2022 kl. 14-17
Sted: På plænen foran Charlottenlund Fort ud mod vandet.

Over hele landet markerer man Naturens Dag og Naturens uge. Bag initiativet står Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet for at bidrage og inspirere til gode naturoplevelser for alle.

Rådhusdage

Mandag den 3. oktober kl. 13 og kl. 16
Tirsdag den 4. oktober kl. 13 og kl. 16
Onsdag den 5. oktober kl. 13 og kl. 16
Torsdag den 6. oktober kl. 13. og kl. 16

Gentofte Kommune inviterer igen alle borgere over 67 år til rådhusdage med information og underholdning. Glæd dig til at hilse på borgmester Michael Fenger og til at kunne opleve flere forskellige kunstnere og foredragsholdere. Du vil også kunne høre mere om blandt andet sundhed, forebyggelse og aktiviteter for seniorer.

Gentofte Kommune sender invitationer ud til alle borgere over 67 år den 16. september, og tilmelding til arrangementerne starter tirsdag den 27. september kl. 11. Arrangementerne er gratis.

LEDER

” **Gentofte Mødes er Gentoftes folkemøde. Men det er også endnu en mulighed for, at vi sammen finder løsninger ved at lytte til hinanden.**

Michael Fenger, borgmester

Gentofte Mødes – bliv klogere på holdninger og fakta!

Fredag den 2. september kl. 14 - 20 mødes Gentofte. Det sker til vores festival for demokrati og samtale, Gentofte Mødes, som afholdes for anden gang. Scenen er Byens Hus på Hellerupvej, og vi skal debattere en række aktuelle emner, som har betyd-

ning for kommunens videre udvikling, og hvordan vi omgås hinanden. Målet er, at vi bliver klogere på holdninger og fakta – og får ny inspiration. Det handler f.eks. om, hvad vi gør ved, at flere og flere unge ikke trives, hvordan vi finder lokale klimaløsninger, fremtidens ældre og parkeringssituationen i Gentofte.

Gentofte Mødes er Gentoftes folkemøde. Men det er også endnu en mulighed for, at vi sammen finder løsninger ved at lytte til hinanden – politikere, borgere og andre interessenter. Vi har gennem syv år haft en lang række opgaveudvalg, hvor politikere og borgere sammen har udtænkt anbefalinger til kommunalbestyrelsen på vigtige områder. Det har resulteret i mange gode konkrete løsninger.

Kommunalbestyrelsen har også sat gang i flere andre initiativer for at få flere input fra borgerne. F.eks. er en tilfredshedsundersøgelse blandt ældre og pårørende inden for vores pleje- og genoptræningstilbud netop afsluttet. Svarene giver gode input i forhold til den videre udvikling af vores tilbud til de ældre.

En anden brugerundersøgelse, som netop er afsluttet, handler om parkering. Parkeringssituationen i Gentofte har længe været et irritationsmoment for mange. Nu ligger der en undersøgelse, hvor 2500 borgere har svaret på en række spørgsmål, om de oplever, at biler bliver parkeret på en måde, som er til fare eller gene for andre, hvilke problemer de helst vil have gjort mere ved samt, om de ønsker mere parkeringskontrol ved butikstrøg.

Det giver et godt fundament for videre analyse og handling på området. Blandt andet svarer næsten halvdelen, at de synes, at der i høj eller meget høj grad bliver parkeret farligt eller generende. Det er især parkering i nærheden af vejkrøds, der ifølge undersøgelsen skal gøres noget ved. Og det er i øvrigt et udtrykt ønske blandt alle grupper af trafikanter – også bilister. Og ja, 54% giver også udtryk for, at de er enten helt enig eller overvejende enig i, at der er behov for mere kontrol med ulovlige parkeringer ved butikstrøg. Parkering er også et debattema på Gentofte Mødes.

Vi har god tradition for at finde frem til løsninger og skabe tilbud sammen i Gentofte. Det gælder især lokalt, hvor borgere f.eks. deltager i bestyrelsen i skolen eller dagtilbuddet, eller kommer med idéer til initiativer i foreningerne til gavn for børn, unge og ældre.

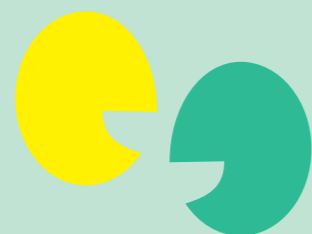
Vi skal hele tiden udvide paletten for, hvordan vi gør det bedst muligt. Festivalen Gentofte Mødes den 2. september er bare en af mulighederne. Jeg håber, mange har lyst til at være med – når vi skal mødes og blive klogere sammen på tværs af alle aldre.

Michael Fenger
Borgmester

Første skoledag

65 forventningsfulde 0. klasse elever blev budt velkommen til deres første skoledag på Skovgårdsskolen den 8. august. Både børn og voksne havde glædet sig til denne dag. I alt 665 børn debuterede som skoleelever på kommunens 12 folkeskoler, hvor de i de næste ti år skal slå deres folder.

Kom og vær med til Gentofte Mødes!

Gentofte Kommunes årlige festival for demokrati og samtale afholdes for anden gang fredag den 2. september i Byens Hus på Hellerupvej 24.

Hvordan vil du leve, når du bliver gammel? Hvordan kan vi spise klimavenligt i Gentofte Kommune? Hvordan kan vi blive en del af børn og unges online liv? Kom og vær med til at drøfte disse og mange andre aktuelle spørgsmål til festivalen Gentofte Mødes.

Her kan du deltage i forskellige debatter og samtaler om, hvad der rører sig i vores kommune. Du kan også møde andre Gentofteborgere og få en hyggelig snak om, hvad der er vigtigt for jer til fællesspisningen eller ved de forskellige madpavilloner.

Hvad stiller vi op med parkeringen i Gentofte?

Vi parkerer ulovligt som aldrig før i Gentofte Kommune. Men hvad betyder det egentlig for min nabo, som skal ud ad indkørslen, for renovatøren, der skal hente affald, for barnevognen, som skal passere på fortovet og for de bløde trafikanter, som skal sikkert frem mellem biler og blinde vinkler?

Gentofte Kommune spurgte i sommeren 2022 borgerne, om vi har et problem med parkering i kommunen. Resultatet tyder på, at vi er splittet i spørgsmålet, men hvordan finder vi en parkeringskultur, hvor vi tager hensyn til hinanden? Og hvordan skal kommunen håndhæve parkeringsreglerne?

Vær med når borgmester Michael Fenger (C), kommunalbestyrelsesmedlem Helene Naur Brochmann (SF), Roger Christensen fra Cyklistforbundet og adfærdsdesigner Ashley Brereton tager hul på debatten om fremtidens parkering i Gentofte Kommune.

» Vi tror, vi kan reglerne i trafikken. Men det er tit en gættekonkurrence, og de fleste ville ikke kunne bestå teoriprøven i dag «

Ashley Brereton

Er jeg den eneste, der er bekymret for klimaet?

Julidage så hede og tørre, at sommerglæden får selskab af en knude i maven. Unge, der tøver med at få børn eller drømme om fremtiden. Tanker om den sne, der måske aldrig mere skal lyse vinteren op med sin strålende hvidhed. Børn, der føler hele klodens fremtid tynde deres skuldre. Hvorfor oplever flere og flere klimaangst? Hvad gør vi ved det? Hvilke konsekvenser har det – for den enkelte og for klimaet? Og er alle andre bare ligeglade?

Mød blandt andet klimaaktivist Jens Emborg Bünemann, psykolog Jens Einar Jansen, kommunalbestyrelsesmedlem Marie Brixtofte (B) og kommunalbestyrelsesmedlem og formand Børne- og Skoleudvalget Pia Nyring (C)

» Man hører til og med mennesker beskrive, at de ikke vil føde børn, da de ikke tror, verden bliver et godt sted at være i «

Jens Einar Jansen

Er du rigtig klog?

At være højtbegavet kan åbne en verden af mulig heder – men kan også betyde personlige og sociale udfordringer. Så hvordan møder vi bedst de højtbegavede børn og unge? Hvilke indsatser er relevante for at imødekomme den høje begavelse? Og hvad kan man som forælder eller professionel med fordel selv gøre?

Hør Jan Andreasen fra Gentofte Kommunes 'Videnscenter for børn med særlige forudsætninger' og Helle Poulsen, der er forælder til et højtbegavet barn på en folkeskole i kommunen, diskutere spørgsmålene i en samtale med teltets publikum - og bliv selv klogere på mulige indsatser for børn og unge med særlige forudsætninger.

» Det er afgørende vigtigt, at eleven anerkendes for sin høje begavelse. I det øjeblik, det sker, vil du kunne se skuldre, der sænkes, og en mulighed for faglig, personlig og social trivsel opstår «

Jan Andreasen

Unge – alkohol, stoffer og ludomani

Hvad kan man gøre som forældre for, at det ikke ender galt?

Tidligere afhængige og forældre fortæller deres historier og oplevelser med afhængighed samt bekymringer i forhold til den nuværende rusmiddelkultur blandt de unge. Marie Brixtofte vil som moderator snakke med tre unge, som tidligere har været afhængige af alkohol, stoffer og spil, samt med to forældre om Gentoftes særlige rusmiddelkultur og om både de unge og de voksnes handlemuligheder. Du kan også høre om, hvordan Gentofte Sammen mod Ungdomsdruk blev dannet.

Mød blandt andet Julius Mygind, Patrick Simiglai, Alexander Benjamin Michelsen, Stine Trampe Broch, Kasper Heumann Kristensen og kommunalbestyrelsesmedlem Marie Brixtofte (B).

» Rusmidler er en stor del af ungdomslivet lige nu, så vi skal hjælpe de unge med at vælge rusmidlerne fra. Men at vælge rusmidler fra kan ende med, at de skal vælge fællesskabet fra. Som er det vigtigste, de unge har i deres ungdoms liv «

Julius Mygind

Hvilket liv vil du skabe dig, når du bliver ældre?

Hvordan skaber vi sammen de bedste rammer for det gode ældre liv? Hvordan kan du selv være med til at skabe dig et godt liv som ældre? Deltag i debatten om, hvordan vi fastholder ældres sundhed og trivsel, hvor hjemmet er udgangspunkt for det gode og værdige ældre liv.

Medlemmerne af opgaveudvalget 'Fremtidens velfærdsløsninger for ældre' står klar til at tale med dig for at høre din mening.

» Vi bliver flere ældre, og der vil være færre hænder til at hjælpe, så hvordan kan vi fastholde et godt ældre liv? «

Henrik Rafn

Ingen skal stå alene – mød Røde Kors Gentofte

Røde Kors er til stede, når der er krig og katastrofer som aktuelt i Afghanistan, Ukraine og Yemen. Og de er nærværende i dagligdagen, hvor der er særligt brug for en snak og en hjælpende hånd.

Besøg Røde Kors i deres pavillon og hør om deres frivillige arbejde i Gentofte, hvor de arbejder med mange forskellige opgaver, nemlig genbrugsbutikker, landsindsamling, besøgstjeneste, vågetjeneste, patientstøtter, Parat hjælpenetværk og Qnet.

Kl. 19.00 kommer Røde Kors' generalsekretær Anders Ladekarl forbi og fortæller om Røde Kors indsats i Ukraine. Her kan du også møde de lokale frivillige og ukrainere, der bor ved Byens Hus.

» Hver dag redder vi liv og rustar mennesker til at klare sig gennem kriser og katastrofer. Om det er i Ukraine eller efter skyderi i Fields, så støtter vi alle mennesker i sårbare situationer «

Anders Ladekarl

DrugRebels er en frivillig forening, der taler med de unge om, at de altid har et valg – også når det gælder stoffer.

Rebeller for en god sag

Den frivillige forening DrugRebels får i år Gentofte Kommunes Initiativpris. De får prisen for deres banebrydende arbejde med at oplyse unge om rusmidler og gøre dem i stand til at vælge stofferne fra.

Gentofte Lige Nu har mødt DrugRebels til en snak om medansvar, respekt og vigtige samtaler. Vi mødes på trappen ved Øregaard Gymnasium. Initiativtager Caroline Klein har valgt stedet, fordi det var her, det hele startede. Hun har Christina Nyborg, Julius Mygind og Stine Mygind med: Sammen dækker de starten og fremtiden for DrugRebels.

Caroline Klein tog initiativ til DrugRebels i 2009, fordi hun kunne se, at der var noget, der manglede:

– Mine egne børn var startet i gymnasiet, og det gik

op for mig, hvor accepteret det var blevet at ryge hash. I min egen familie har vi haft stoffer meget tæt på: Min bror døde af en overdosis, og det var mig, der fandt ham. Han røg sin første joint i 1. g. Så det var klart for mig, at der var behov for information. Men i øjenhøjde og med respekt for de unge. Jeg samlede en gruppe Gentofte-forældre og talte om idéer. For hvordan får vi unge til at lytte og til at have lyst til at kommunikere med os?

Det blev til DrugRebels og deres engagerende roadshow med forskellige vinkler på rusmidler fra en coach, en læge og en ung, der har eksperimenteret med stoffer, som de fleste unge kan spejle sig i. Første show var på Øregaard Gymnasium – Caroline fik rektor Pia Nyberg med på ideen. Der var 300 elever og de lyttede. Det virkede.

Vi vil være relevante
DrugRebels er nu veletableret som en frivillig forening, og mere end 160.000 unge har oplevet dem. Men det sker ikke af sig selv, det kræver et stærkt setup, hvis en god idé skal op at flyve. Christina

Nyborg kom med i 2011 og det har været hendes vinkel. Christina fortæller:

– Caroline havde hele pakken, men den skulle serveres. Jeg har været med til at bygge organisationen op. Fondstøtte, logo, website – alt det, der hører med. Vi ved, der er et kæmpe potentiale, og det kræver funding at realisere og udvikle. Vi er nødt til hele tiden at udvikle foreningen og spørge. For de unge flytter sig. Hvis vi ikke er på tærerne, så er vi ikke relevante. Og vi skal være relevante. Vi vil være relevante.

Fokus på forældrene
Stine Mygind er direktør og bookingsansvarlig. Hun fortæller om DrugRebels' arbejdsmetode og aktuelle fokus: Forældrene.

– Det er afgørende for os, at vi udvikler os på baggrund af viden. Vores egne undersøgelser og forskning peger lige nu entydigt på, at unge gerne vil have deres forældre på banen. Derfor har vi stort fokus på forældre: Vi har forældreshows og har lanceret en forældre-app med støtte fra A.P. Møllerfonden.

Her kan man anonymt få sparring og viden og dele oplevelser og bekymringer. Vi oplever, at forældre er usikre på, hvordan de skal gribe samtalerne an. Så der sætter vi ind nu, for samtalen skal tages over middagsbordet, ikke på bagkant.

Øjenhøjde, respekt, medansvar
DrugRebels arbejder systematisk med at indhente viden fra unge. Feltet flytter sig hele tiden, og fra skole til skole er der store forskelle på, hvilke rusmidler, der er i spil og hvor udbredte, de er.

Julius Mygind, som er udviklingsleder, coach og ex-misbruger, fortæller:

– Hele fundamentet for DrugRebels er, at vi ikke taler ned til unge. Vi laver surveys før og efter alle shows, og på den måde holder vi os relevante i forhold til, hvad der virker. Vi er særligt opmærksomme på ikke at tale stofferne op, og vi prøver at ramme fra alle vinkler: Vi har naturligvis fagpersoner på scenen, en ung, der har eksperimenteret med stoffer samt en ven eller en veninde til en ung, der har eksperimen-

teret. Og det er jo der, vi kan arbejde med medansvar. Så de faktisk får lyst til at tage medansvar i det fællesskab, de er i, og at de oplever, at de kan sige nej til stofferne. Det er vigtigt at sige, at vi altid kommer ud med et smil og et åbent hjerte. For os handler det hele om øjenhøjde, respekt og medansvar.

» Vi kommer altid ud med et smil og et åbent hjerte «

Julius Mygind

En ny strømning
DrugRebels – hvorfor det navn? Caroline slår det fast:

– En rebel er én der gerne vil vende noget. Skabe en ny strømning. Så derfor blev det DrugRebels. For os er det vigtigt, at unge ved, at de altid har et valg. Det

gælder med kærester, tøj, lektier – og det gælder også med rusmidler. Det kan være svært, for det handler også om fællesskab, selvværd og følelsen af at høre til. Det er relevant for alle – ung som gammel. ■

MØD DRUG REBELS

DrugRebels får overrakt Gentofte Kommunes Initiativpris den 27. september kl. 19 på Gentofte Rådhus. De giver et show for forældre, og alle er velkomne. Book din billet ved at sende en sms med teksten 'DRUGREBELS GENTOFTE' til 1245.

DRUGREBELS FORÆLDREAPP

Du kan hente DrugRebels forældre-app gratis til både Android og iPhone. Her er viden om rusmidler, sparring med andre forældre og eksperter samt værktøjer til at tage de svære samtaler med din teenager.

Mere information: Drugrebels.dk

❖ MØD EN MEDARBEJDER

Hjørnestenen er vores medarbejdere – vi gør alle Gentofte Kommune til et godt sted at leve, bo og arbejde.

Vi er der for hinanden

Vi besøger plejeboligerne Nymosehave for at spørge en medarbejder, hvorfor hun har valgt at arbejde i Gentofte Kommune.

Trine Dantved er social- og sundhedsassistent på Nymosehave. Her har hun arbejdet de sidste 21 år. Trine fortæller:

– Jeg startede som hjælper i 2001. For syv år siden valgte jeg at videreuddanne mig til sosu assistent, fordi jeg havde lyst til mere ansvar og til at kunne træffe flere beslutninger selv.

Først gik Trine dog til Nymosehaves forstander:

– Jeg ville gerne uddanne mig, men var glad for mit arbejde på Nymosehave, så det var en svær beslutning at tage. Derfor gik jeg til forstanderen. Men vores forstander sagde: 'Hop ud i det!'

Trine aftalte med sin leder, at hun ville holde kontakten med Nymosehave i løbet af det 1½ år, som uddannelsen varede, og derefter komme tilbage:

– Jeg var blandt andet med til deres sommerfest, så jeg følte mig stadig som en del af Nymosehave, og det betød meget for mig, da jeg kom tilbage, fordi det var trygt, selvom jeg fik nye opgaver.

Vi hjælper hinanden

Trine har på intet tidspunkt fortrudt, at hun kom tilbage:

– Der er simpelthen sådan en god stemning her. Vi er der for hinanden, og vi hjælper hinanden. Også når der er sommerfest i ens barns børnehaven, eller når ens voksne barn bliver færdig med sin uddannelse og skal have sit bevis, så finder vi ud af det sammen.

På Nymosehave ser man opgaverne som et fælles ansvar og bruger hinandens kompetencer på tværs, og det at man møder hinanden med tillid og respekt i Gentofte Kommune gør en stor forskel, mener Trine:

– Vi føler os helt trygge ved at spørge hinanden om forskellige ting – også hvis vi spørger, fordi vi ikke lige kan huske det. Vi respekterer hinanden på godt og ondt. Det betyder også, at hvis man fx har haft en dårlig morgen, når man kommer på arbejde og

måske ikke er helt ovenpå, så er der plads til det, og så hjælper vi bare hinanden. Der er tillid til, at vi alle gør vores arbejde så godt, vi kan. Vi strækker os langt for hinanden.

I Trines gruppe på Nymosehave har der heller ikke været nogen opsigelser de sidste ti år, fortæller hun.

– Selv når der kommer vikarer udefra, bemærker de, hvor rart her er at være. Der er ikke noget fnidder eller fnadder her. Vi er meget omstillingsparate og et virkelig godt team. Det fik vi jo i den grad testet under corona, hvor vi pludselig skulle lave om på det hele. Da kunne vi mærke, hvor meget vi står sammen, slutter Trine af smil i stemmen.

Du kan læse mere om, hvordan det er at arbejde i Gentofte Kommune på gentofte.dk/dygtigehaender

Kulturkalender

TEMA

Golden Days: QUEENS

Historien er fyldt med stærke, modige og visionære kvinder – det samme er nutiden. Årets Golden Days festival har temaet Queens og bringer dig tæt på markante kvindeskikkelser, fejrer diversitet, kunst og kvinder gennem historien. Her er et udpluk af programmet – se det hele på goldendays.dk/nord

- 🕒 **2.-8. september**
- 📍 **Flere steder i Gentofte**

Dragbingo for børnefamilier

Lad weekenden begynde med fest og farver og hiv hele familien med på biblioteket. Her er Chantal og Athena fra draggruppen Veninderne værter ved et forrygende bingo. Biblioteksrummet har fået med den store guld-lamel-pensel, caféen serverer kulørte drinks. Showet retter konfettikanonen mod børnefamilierne, men alle er velkomne. FSTB – foreningen for Støtte til Transkønnede Børn sælger bingoplader til støtte for foreningens arbejde. Tilmelding på genbib.dk

- 🕒 **2. september kl. 17-18**
- 📍 **Gentofte Hovedbibliotek**

Krig, fred og valgret

Der var både kanonkvinder og fredsdue i den brogede bevægelse, som kæmpede for kvinders rettigheder fra slutningen af 1800-tallet. Hør om vejen til kvinders stemmeret, når forfatter og journalist Pia Fris Laneth fortæller, om dengang kvinder og tyende fik borgerrettigheder – og Danmark blev et demokrati. Foredraget bygger på Pia Fris Laneths bog 1915 – da kvinder og tyende blev borgere fra 2015. Billetter via genbib.dk

- 🕒 **5. september kl. 18.30-20.30**
- 📍 **Garderhøjfortet**

EN DRONNING I DANSK FILM: Trine Dyrholm

Denne aften hylder vi en af de største dronninger i den danske filmhistorie: Trine Dyrholm. Gennem sin årtier lange karriere har Dyrholm portrætteret mange kvindeskikkelser – foruden dronninger. Kom til en særvsning af to af hendes seneste pragtpræstationer: 'Margrete den 1.' samt 'Dronningen'. Billetter via MovieHouse.dk

- 🕒 **5. september kl. 18 og 18.30**
- 📍 **MovieHouse Hellerup**
- Se pris på hjemmeside moviehouse.dk Film**

DE VILDE SVANER: Velgørenhedsarrangement

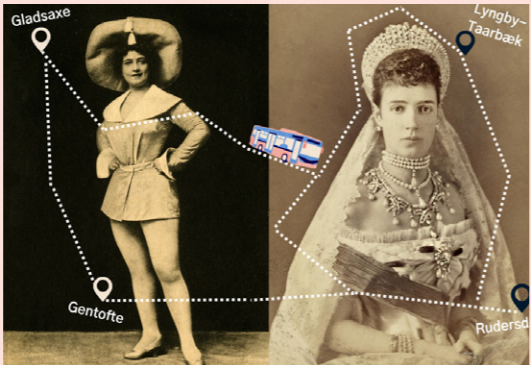
Gentofte Kino viser 'Vilde Svaner', en filmisk fortolkning af H.C. Andersens eventyr om Elisa og hendes 11 brødre, der bliver forvandlet til 11 svaner. Filmens scenografi er skabt af Dronning Margrethe II, der også har forfattet manuskriptet sammen med Jesper W. Nielsen. Aftenen indledes med en introduktion af instruktørerne Ghita Nørby og Peter Flindt samt filmens producent Jacob Jørgensen. Aftenens overskud doneres til Kong Frederik Den Syvendes Stiftelses indsats for udsatte piger i Ukraine og i Danmark. Billetter på gentoftekino.dk

- 🕒 **6. september kl. 20**
- 📍 **Gentofte Kino**

Dronninge-Disco

Bliv dis med dansegulvet og ryst de royale stænger til dronninge-disco. Gå Crazy Daisy når vi kører de mest majestætiske moves. UNG I BYENS HUS er et ungekulturnus for unge mellem 13-25 og kongelig hofleverandør af Silent Disco.

- 🕒 **8. september kl. 19**
- 📍 **Byens Hus**

Dronningerunden

Dit nærområdes historie er fyldt med dronninger i alverdens skikkelser. Til festivalen har du en unik mulighed for at blive klogere på dem – i løbet af blot en enkelt bustur; Dronningerunden. Under Dronningerunden kører vi igennem fire forskellige kommuner, hvor du undervejs vil høre historien om alt fra dronningen af Varietéteateret i Charlottenlund til ostedronningen Hanne i Holte. Billetter via goldendays.dk/nord

- 🕒 **10. september kl. 13-15**
- 📍 **Billetter og køreplan via goldendays.dk/nord**

Dronningesalon

Inspireret af de kongelige omgivelser byder Bellevue Teatret på det klassiske Kaffesalon-format i nye, spændende omgivelser med slotshistorier og et behørigt, royalt repertoire. Nu med dronninger i anledning af Golden Days Festival. Velkommen til Slotssalon i slotsets riddersal. Billetter via bellevueteatret.dk

- 🕒 **12. september kl. 20**
- 📍 **Charlottenlund Slot, Riddersalen**

OPLEV

Alsang i Mindelunden

Traditionen stammer fra besættelsestiden, hvor flere tusinde mennesker samlede sig til fællessang rundt om i landet og gav udtryk for sammenhold under krigen. Mindelunden ønsker at give historien og sangene fra den danske sangskat videre og inviterer på alsang, hvor vi fejrer friheden og freden i de smukke rammer oplyst af 500 levende lys. På scenen har vi Bryan Rice og pianist i første del og 8 sangere fra DR Koncertkoret i anden del. Medbring gerne havestol/tæppe, lommelyste og højskolesangbog.

- 🕒 **2. september kl. 20**
- 📍 **Mindelunden**

Høstmarked i Øregårdsparken

Oplev sensommerens hyggeligste høstmarked, når plænen foran museet indtages af et bredt udvalg af spændende boder med alt fra lækre delikatesser til planter og andre spændende ting til haven. Klokken 14 indtager Moussa Diallo Trio Spejlsenen og inviterer børn og deres voksne ind i et fortryllende univers af eventyr, kombineret med autentiske afrikanske rytmer i musikforestillingen Cirkeline og Coco rejser til Afrika.

- 🕒 **4. september kl. 11-16**
- 📍 **Øregaard Museum**

Illustration: Fantasydage

Fantasydage på Garderhøjfortet

Alle eventyrverdener mødes i ét: Harry Potter, Ringenes Herre, Narnia, Game of Thrones, alle universer, der befolkes af riddere og elverprinsesser, orker, trolde, hekse, feer, soldater, stormtropper og Jedi-riddere. Garderhøjfortet fyldes med boder, middelaldermarked, rollespil, cosplay, børneaktiviteter og scener med masser af underholdning. Se priser og køb billet på fantasydage.dk

- 🕒 **9.-11. september**
- 📍 **Garderhøjfortet**

DRUGREBELS: Initiativpris og Roadshow

Alle er velkomne, når borgmester Michael Fenger overrækker Initiativprisen 2022 til DrugRebels, som efterfølgende giver deres populære roadshow for forældre. Du møder bl.a. en forælder der ved, hvilke tanker og bekymringer I sidder med, når det kommer til spørgsmål om unge og rusmidler, og du får tips til de vigtige samtaler. Tilmelding via sms med teksten 'DRUGREBELS GENTOFTE' til 1245.

- 🕒 **27. september kl. 19**
- 📍 **Gentofte Rådhus**

GentofteNatten

Kast dig ud i det: Gentoftes kulturhuse og kulturarrangører er klar med et stærkt program fyldt med kulturoplevelser, du kun oplever denne aften. Tag dine

venner og familien med ud til en eftermiddag og aften i kunstens og kulturens tegn. Find programmet på bl.a. Gentoftes seks biblioteker og på gentoftennatten.dk

- 🕒 **30. september**
- 📍 **Hele Gentofte**

VIDEN

LIVE-STREAMING FRA AARHUS UNIVERSITET:

Atomernes vilde verden

Kom til live-streaming af offentlige foredrag i naturvidenskab og få indblik i den nyeste forskning, når en række formidlere gør komplekse emner tilgængelige for alle. Tilmelding på genbib.dk

- 📍 **Dyssegård Bibliotek**

- 🕒 **29. september kl. 19-21**
- Professor i geologi, Minik Rosing: Jorden og livet – 3.800 mio. års spejling
- 🕒 **4. oktober kl. 19-21**
- Professor i kvantefysik, Klaus Mølmer: Atomers vilde verden.
- 🕒 **25. oktober kl. 19-21**
- Lektor i neurofysiologi Birgitte Rahbek Kornum: Søvn og immunforsvaret.

FINN ØSTRUP: De danske finanskriser

Professor emeritus Finn Østrup udgav i december 2021 bogen Danske finansielle kriser siden 2000 og har netop afsluttet et større projekt om de tidligere kriser. Til foredraget stiller vi spørgsmålet: Står vi atter ved foden af en finansiel krise? De fleste husker finanskrisen i 2008. Det vil til gengæld komme bag på de fleste, at Danmark også tidligere har været ramt af en række store finansielle kriser. Der er mange fællestræk mellem kriserne, som har haft afgørende virkning på dansk politik.

- 🕒 **12. oktober kl. 17-18.30**
- 📍 **Gentofte Hovedbiblioteket**

LITTERATUR

Anne-Marie Vedsø Olesen om Vølvens vej

Forfatter Anne-Marie Vedsø Olesen, der har modtaget DR Romanprisen 2022, fortæller om, og læser op fra, sin første roman om Vølvens vej: Snehild. Romanen, som snart bliver filmatiseret, starter med, at en kvinde føder en pige med en jættekvinde som fødselshjælper og tre kvindelige skæbnegudinder tilstede. Arrangementet er en del af historiefestivalen Golden Days. Tilmelding på genbib.dk/billetter

- 🕒 **13. september kl. 18**
- 📍 **Ørdrup Bibliotek**

URSULA ANDKJÆR OLSEN OM INGER CHRISTENSEN:

Cikaderne findes

Inger Christensen har en fremtrædende plads i litteraturhistorien. Mere end ti år efter hendes død, er hendes betydning større end nogensinde. Først kan du se portrætfilmen Inger Christensen – cikaderne findes af Jytte Rex. Herefter vil digter og rektor ved Forfatterskolen Ursula Andkjær Olsen give en personlig indføring i Inger Christensens lyriske univers med fokus på de naturfilosofiske digte. Billetter på genbib.dk

- 🕒 **15. september kl. 17-19**
- 📍 **Gentofte Hovedbibliotek**

Få overblik over kulturoplevelser tæt på GENTOFTE.DK/KALENDER

Tjek detaljer om plads og tilmelding direkte hos arrangørerne.

FOREDRAG: Den arabiske litteraturs historie

Igennem et valg af repræsentative forfattere giver Ahmad Joumaa, der er MA i filosofi, forfatter og foredragsholder publikum et sjældent indblik i den rige arabiske litteratur. Litteratur på arabisk stammer fra en række forskellige lande med udspring i den arabiske halvø, og rækker helt tilbage til 500-tallet. Værkerne byder på masser af poesi, store fortællinger, religion, erotik og politiske kommentarer. Billetter på genbib.dk

- 🕒 **21. september kl. 17-18.30**
- 📍 **Gentofte Hovedbibliotek**

KUNST

Foto: Kunstmuseum Brandts

VILHELM LUNDSTRØM:

Farvens og formens fornyer

Vilhelm Lundstrøm (1893-1950) er vel nok den bedst kendte danske modernist. Trods Lundstrøms markante stilskift kan de fleste genkende ophavsmanden, når de står foran et af hans værker. Med en kronologisk indgangsvinkel sætter udstillingen fokus på Lundstrøms udvikling og fornyelse af dansk kunst

- 🕒 **Fra 16. september**
- 📍 **Ørdrupgaard**

De 4 – Modernismens mænd

I 1921 etablerer kunstnergruppen De 4 sig. Ambitionerne er høje for medlemmerne Vilhelm Lundstrøm (1893-1950), Svend Johansen (1890-1970), Karl Larsen (1898-1977) og Axel Salto (1889-1961): De vil indtage den danske kunstscene med inspiration fra de europæiske avantgardestrømninger for at omstyrte en i deres øjne forældet og elitær kunstforståelse. Udstillingen på Øregaard Museum viser, hvordan de fire kunstnere samledes om at formulere en ny dagsorden i mellemkrigstidens danske kunst.

- 🕒 **Indtil 24. september**
- 📍 **Øregaard Museum**

BØRN

Udstilling: På fantasiens vinger

Kom med ind i fantasiens skønne univers! Se kostumer og rekvisitter fra forestillingerne Hobbitten og Skammerens datter, venligst udlånt af Det Kgl. Teater og Bellevue Teatret. I løbet af efteråret kan I se film, være med i workshops for kommende troldmænd/kvinder, og få inspiration til gode læseoplevelser, som kan føre dig ind i den mystiske verden, som fantasy beriger os med.

- 🕒 **9. september**
- 📍 **Ørdrup Bibliotek**

Queen eller King for én dag

Hvem er jeg? Kunne jeg være noget andet? Hvem bestemmer egentlig? Chantal al Arab afholder en workshop, hvor vi legende undersøger hvad 'kønnet', er for en størrelse. Øregårdssalen vil være fyldt med parykker, make-up, sko og masser af festligt tøj. Gå på opdagelse og prøv at finde et glitrende alter-ego. Det bliver en humorfyldt workshop, fyldt med masser af farver. For alle fra 8 år – hvis I som forældre kommer med til workshoppen, så deltager I og er med på legen. Tilmelding på genbib.dk

- 🕒 **10. september kl. 11-14**
- 📍 **Gentofte Hovedbibliotek**

Safari i dit nabolag

Er der et hjørne, hvor du tit mødes med dine venner? Har du spottet en flot detalje? Hvad kendetegner egentlig kvarteret, du bor i? Gennem kameralinsen skal vi kigge på arkitektur og rummet imellem bygningerne og se, om vi kan fange stedets 'ånd'. Fotosafariens guider er Sidsel Hodge og Katrine Østergaard Bang fra Arkitektforeningen. Du skal bruge en mobiltelefon med kamera. Udvalgte billeder bliver udstillet på biblioteket. For de 5-12-årige. Tilmelding på genbib.dk

- 🕒 **8. oktober kl. 13-15**
- 📍 **Gentoftegade Bibliotek**

FORÆLDRE

Forældre-caféer

Forældrecafé er for dig, der har børn i alderen 0 til 6 år, og er nysgerrig på viden om forældreskab, børn og trivsel. I samarbejde med Dagtilbud i Gentofte Kommune inviterer Hovedbiblioteket til en række arrangementer, hver gang med et kort oplæg, tid til spørgsmål, gode råd fra pædagoger og mulighed for at møde andre forældre. Har du dit barn med, har biblioteket en lille aktivitet klar. Cafe Henning er åben til kl. 18, her kan købes mad eller take away. Tilmelding på genbib.dk

Torsdag den 1. september: Børns fællesskaber
Torsdag den 15. september: Børns motoriske udvikling
Torsdag den 29. september: Digitalisering i børnehøjde
Torsdag den 13. oktober: Giv sproget vinger

- 🕒 **Kl. 16.30-17.30**
- 📍 **Gentofte Hovedbibliotek**

Få nyhedsbrevet fra Kulturklub Gentofte

GENTOFTE.DK/KULTURKLUB

Kanon kvinderne

En del ved, at Garderhøjfortet er bygget for privat indsamlede midler i en tid, hvor folket var nervøse for krig. Men færre ved, at det var driftige kvinder, der først satte dagsordenen. Anette Roelsgaard er frivillig på Garderhøjfortet, og hun har sat sig for at fortælle kanonkvindernes historie.

Det runger, når man taler sammen under Garderhøjfortets hvælvede lofter, og det giver historien ekstra swing. Anette Roelsgaard har taget et papir med en tidslinje med, hun holder fast på detaljerne, for det er dem, der typisk ikke er på plads, hvis man undersøger historien om kanonkvinderne – eller kvindekannonerne. Hun fortæller:

– Jeg er pensioneret gymnasielærer i dansk og historie, og jeg er frivillig både på Garderhøjfortet og på Gentoft Lokalkiv. Da jeg startede på fortet for et par år siden, faldt jeg over lidt af historien om kanonkvinderne. Da så Golden Days Festivalen lancerede årets tema med fokus på kvindehistorie, blev vi her på fortet enige om, at jeg skulle kigge nærmere på historien.

Tilbage til kilderne

Den historie, Anette har sat sig for at kortlægge, er ikke helt ukendt. Men der er flere versioner og mange steder er der rod i årsagssammenhænge. Så Anette gik tilbage til kilderne, gamle digitaliserede aviser og særligt tidsskriftet Vort Forsvar, som udkom fra 1881 til 1908. Anette fortæller:

– Historien om kvindekannonerne starter i 1882. På det tidspunkt kunne man godt huske 1864, hvor vi tabte til preusserne og mistede en stor del af Danmark. Men politikerne kunne ikke blive enige om, hvordan Danmark skulle forsvares. Skulle vi satse på landforsvar, søforsvar – hvad skulle man gøre? Afklaringen kom ikke, for forsvarssagen var blevet gidsel i forfatningskampen mellem de to partier Højre og Venstre. Det var en kamp, der handlede om, hvordan demokratiet skulle udvikle sig – og forsvarssagen stod stille.

– Men mange var bekymrede for det store tyske kejserrige, så i marts 1882 skriver en sønderjysk kvinde en såkaldt henstilling til danske kvinder i tidsskriftet Vort Forsvar: Jeg synes der kunne være god grund til for os kvinder at træde hjælpende til, nu da landets kårne mænd kun have partipolitik i hjerte og mund. Hun anfører, at nu må der ske noget i forsvarssagen; det er os kvinder, der skal ofre sønner og mænd i krig, det gør vi gerne, men ikke uden et værn, der kan beskytte dem. Anette fortæller videre:

– En fynsk kvinde griber tråden: Hun indsamler 3.785 underskrifter fra kvinder, kommer i audiens hos kongen, overrækker et bønkrift og beder ham gøre noget ved forsvarssagen. Men kongen trækker på det, han er jo ikke enevældig, og intet sker. I oktober er det så en gruppe københavnske kvinder med en Louise Fenger i spidsen, der går i gang. De starter en indsamling til otte kanoner blandt kvinder, og to år senere – i efteråret 1884 – har de har fået over 20.000 bidrag og indsamlet ca. 80.000 kr. Det svarer til 5.800.000 kroner i dag. De bestiller otte fæstnings-

kanoner hos Krupps i Essen, og den 5. februar kan Louise Fenger og seks medsøstre overrække kongen kanonerne. De står opstillet i tre dage på Tøjhuset – det nuværende Krigsmuseum – og når at blive besøgt af 10.000 publikummer. Kanonerne bliver herefter placeret på Christiansholms Batteri på Hvidørevvej her i Gentoft, i østre- og vestre kvindebatteri med fire kanoner i hver.

» Det er jo ikke kun mændene, der driver historien. Det er naturligvis også kvinderne «

Anette Roelsgaard

Den typiske misforståelse

Anette Roelsgaard forklarer, hvilke misforståelser, der hidtil har præget historien om 1880'ernes folkelige virketrang på forsvarsområdet. For det første er kvindernes historie aldrig fortalt i sin helhed.

– Der er kendskab til, at kvinder samlede ind, men de mange detaljer er ikke kendt. Jeg har set en del steder, at der står at kvinderne var en del af foreningen Den frivillige Selvbeskatning til Forsvarets Fremme, som blev stiftet i 1884, og blandt andet finansierede Garderhøjfortet, som var færdig i 1892. Men det var de ikke – kvinderne startede før.

I disse år skriver vi kvinderne ind i historien igen. Det ligger i tidsånden, og den er Anette i dobbelt forstand rundet af. Hun slutter:

– Jeg var ung i 70'erne, og dengang nooptog man kvinder, der var blevet usynlige eller glemt af historien. Både inden for litteraturen, kunsten, musikken. Disse tendenser kører i bølger, og nu er det mere aktuelt end nogensinde. Så det har altid interesseret mig – at vi får den side af historien også. For det er jo ikke kun mændene, der driver historien. Det er naturligvis også kvinderne, slutter hun. ■

MED GUD FOR ÆRE OG RET.

TIL FÆDRELANDET FRA DANSKE KVINDER.

15 Centimeters Kanon (60 Punds Haubits).

Golden Days Festivalen sætter i år fokus på QUEENS – kvinder, køn og magt. Festivalen kører fra den 2. til den 18. september, og på Garderhøj fortet kan du se mere til historien om Kanonkvinderne. Festivalprogrammet for Gentoft, Lyngby-Taarbæk, Gladsaxe og Rudersdal finder du på goldendays.dk/nord

Frivillig Anette Roelsgaard har sat sig for at fortælle kanonkvindernes historie.

Læring, ideer, fascination og eksperimenter

Gentofte Kommune intensiverer sit samarbejde med LIFE Fonden, for at folkeskoleelever kan lære endnu mere om naturvidenskab. Undersøgende undervisning skal motivere elevernes interesse for faget.

– Hvordan kan vi passe på insekter og smådyr i vores område? Hvad er mekanismerne bag sygdommen kræft? Eller hvordan kan mikroorganismer og sensorteknologi hjælpe os med at producere mad nok til verdens voksende befolkning?

Det er bare nogle af de spørgsmål, som kommunens folkeskoleelever kan undersøge i undervisningsforløb tilbudt gennem LIFE Fonden. Gentofte Kommune intensiverer sit samarbejde med fonden for at styrke børns og unges viden om og fascination af naturvidenskab via undersøgelsesbaseret naturfagsundervisning i folkeskolerne, fortæller Maria Bruun, souschef Skole, Gentofte Kommune:

– Vi har indgået et partnerskab med LIFE Fonden, som betyder, at eleverne i Gentofte Kommune kan arbejde endnu mere i dybden med bæredygtighed, verdensmål og virkelige problemstillinger og på den måde få erfaringer med, hvordan de kan have indflydelse på verden omkring dem. Vi vil gerne vække endnu mere interesse blandt eleverne for at fordybe sig i naturvidenskaben.

Hvad betyder mikroorganismer for planter vækst Bakkegårdsskolen er en af de skoler, der allerede har benyttet sig af tilbuddet. Laurits Søe Olsen, der underviser i biologi, fysik og matematik på Bakkegårdsskolen, har brugt et af LIFE Fondens forløb, Wegrow, i en 9. klasse. Eleverne arbejdede med udfordringen med at brødføde en voksende verdensbefolkning på en bæredygtig måde med særligt fokus på potentialerne i at bruge mikroorganismer og sensorteknologi til at få et større høstudbytte.

» Vi vil gerne vække endnu mere interesse blandt eleverne for at fordybe sig i naturvidenskaben «

Laurits Søe Olsen

– Eleverne undersøgte blandt andet, hvordan bælgplanters rødder optager nitrogen gennem bakterier gennem virtual reality briller. På den måde kunne de se, hvad mikroorganismer betyder for planter vækst, og eleverne fik prøvet nogle ting, som man nok ikke ville få ind i almindelig undervisning, fortæller Laurits Søe Olsen.

Forløbet var inddelt i fem temaer i fagene biologi, fysik/kemi og geografi. Og især den tværfaglige, undersøgende tilgang og brug af sensorteknologi gør LIFE Fondens forløb til et unikt tilbud, idet det inspirerer eleverne til at arbejde videre med naturvidenskab, når de får det mere op under neglene, mener Laurits Søe Olsen:

– Det var tydeligt at mærke på eleverne, at det var sjovt for dem selv at arbejde undersøgende på den måde.

Samarbejde intensiveres

På baggrund af de gode erfaringer bliver LIFE Fondens undervisningsforløb nu også tilbudt folkeskolens øvrige klassetrin. Fx kan indskolingens elever komme på mikrosafari for at lære om insekterne og smådyrenes levesteder og opbygning, og mellemtrinnet kan komme på enzymjagt i naturen.

Gentofte Kommunes samarbejde med LIFE Fonden bliver intensiveret gennem en partnerskabsaftale for at skabe et endnu højere niveau af naturvidenskabelig almen dannelse blandt børn og unge i kommunen. Partnerskabet indebærer blandt andet, at skolerne i Gentofte Kommune får særlige muligheder for at deltage i ekstraordinære faglige arrangementer på LIFE Campus.

LIFE Fonden er en dansk erhvervsdrivende fond med almennyttigt sigte. LIFE Fonden har to formål; at højne den naturvidenskabelige dannelse, uddannelse og forskning og at styrke motivation og interesse for naturvidenskab hos børn og unge. Læs mere på life.dk ■

I et LIFE forløb kan eleverne blandt andet arbejde med udfordringen med at brødføde en voksende verdensbefolkning på en bæredygtig måde.

» Eleverne i indskoling er så nysgerrige, og de kan så meget mere, end vi voksne tit tiltror dem «

Danielle Spogård

Nektar som i nektarin

2.B. på Tjørnegårdsskolen har lagt planer for biodiversiteten i den lokale skolehave.

Det er mandag morgen, og sommerregnen siler ned uden for Tjørnegårdsskolen i Gentofte. Inden for strømmen rolig, klassisk musik ud af højtalerne, og eleverne i 2. B. sidder fordybet over arbejdet i små grupper. De er ved at færdiggøre deres forslag til, hvordan skolehaven på Tjørnegårdsskolen kan få større biodiversitet.

– Der skal være blomster til bierne, så de kan få... hvad er det nu... nektar. Jeg husker det altid på, at det er ligesom nektarin, fortæller Anna. Hendes gruppe foreslår også et lille vandhul, et stort træ til fugle og andre dyr og gren- og stenbunker, hvor små insekter kan gemme sig.

Biodiversitet set med lokale øjne

2.B. har arbejdet med spørgsmålet om biodiversitet i skolehaven i en uges tid og har blandt andet været i Brobæk Mose med kommunens grønne guide for at blive klogere på, hvad biodiversitet er, og hvad man kan gøre for at styrke den. Forløbet er et eksempel på, hvordan eleverne lærer om en global problematik gennem en problemstilling i deres eget lokalmiljø, fortæller Danielle Spogård, som er klasselærer i 2. B. Og på, hvordan de i et undervisningsforløb går fra vidensindsamling til konkrete løsningsforslag. Eleverne har selv søgt information om biodiversitet på internettet, udviklet ideer til, hvad man kan gøre i skolehaven og bygget modeller af, hvordan det konkret kunne se ud. Forløbet

kulminerer i en fernisering for forældrene, hvor eleverne skal fortælle om deres forslag og vise deres flotte modeller frem.

– Eleverne i indskoling er så nysgerrige, og de kan så meget mere, end vi voksne tit tiltror dem. Det får de lov til at vise i et forløb som det her. Og de oplever, at de har en stemme, og at det betyder noget, hvad de siger, reflekterer Danielle Spogård.

Vandhul, drivhus og solceller

I den anden ende af klassen er Josefine, Leonora og Adam er ved at lægge sidste hånd på en 3D-model af deres forslag til en skolehave med større biodiversitet. De har lavet et design med mange forskellige planter, buske og træer, og med et vandhul, hvor pindsvin og andre dyr kan slukke tørsten. De har også planlagt et drivhus med et levende grønt tag og solceller, så haven kan se hyggelig ud med lamper, der lyser om aftenen.

Josefine og Adam fortæller, at de begge to har haver med mange forskellige blomstrende planter, mange bier og høj biodiversitet derhjemme. Sådan ser det ikke ud for Leonora. Hun bor i lejlighed med sine forældre og fortæller forarget, at det fælles græsareal lige blevet slået.

– Der er intet på den græsplæne. Kun græs og ikke særlig meget biodiversitet, siger hun.

– Hvis jeg skulle bestemme, skulle der være mange flere blomster. ■

Nemmere at pendle grønt med bussen

Med to nye tiltag fra Movia står bussen nu stærkere som et grønt alternativ for både hverdagspendlere og fritidskunder.

Selv om intentionerne er de bedste, kan trætte ben jo udfordre enhver god cykeltur. Og så er gode råd dyre. Men busselskabet Movia står klar med en redningskrans: Fra 1. juli har det været gratis at tage cykler med i bussen. Tilbuddet gælder alle Movias busser, bortset fra i myldretiden og nætterne til lørdag og søndag.

En anden begrænsning er, at de tohjulede deler areal med kørestole og barnevogne i bussen. Der er plads til i alt to af den slags køretøjer i hver bus, og det er chaufføren, der afgør, om der er plads.

Kan du cykle uden om de begrænsninger, er der altså mulighed for at blive samlet op på det nærmeste busstoppested, når benene strejker.

Hvis det er linje 1A, der kommer til din redning, kan du ovenikøbet glæde dig over, at den nu forurener og larmer markant mindre end tidligere. Sidste søndag i juni skiftede de 30 busser på linjen fra diesel til el som et skridt på vejen mod målet om, at alle Movias busser skal køre fossilfrit i 2030.

Linje 1A er en af hovedstadsrådets travleste med syv millioner årlige rejsende på ruten igennem Københavns, Hvidovre, Frederiksberg og Gentofte Kommuner. Så det er en pæn CO₂-besparelse på 2.300 tons, som vi her i Gentofte Kommune er med til at skabe med de nye elbusser. Så du kan have fin, grøn samvittighed, når du hopper på – med eller uden cykel.

Cyklar i bussen

Det har siden 21. juni 2021 været muligt at tage cyklen med i alle Movias almindelige busser som et forsøg, og indtil 30. juni 2022 kostede en cykelbillet 14 kr.

Fra 1. juli 2022 har du gratis kunnet tage din cykel med i alle havnebusser, i alle lokaltog og i alle almindelige busser på 12 meter eller derover. Det betyder, at der ikke kan medtages cykler i minibusser.

Der er plads til to cykler, to barnevogne eller kørestole i Movias busser. Cykler må generelt medtages i busserne undtagen i myldretiden (fra kl. 7.00-9.00 og fra kl. 15.30-17.30) og undtagen om natten i weekenden (natten efter fredag og lørdag mellem kl. 00.30-04.30) i Hovedstadsområdet. Det er buschaufføren, der afgør, om der er plads i bussen til din cykel.

Sådan gør du, når du skal have cyklen med i bussen

Giv chaufføren tegn til, at du vil stige på med din cykel. Placer din cykel midt i bussen og spænd den fast med sele under kørslen. ■

FÅ GODE KLIMARÅD PÅ DIT BIBLIOTEK

Hvordan kan du spise mere klimavenligt? Transportere dig grønnere? Og spare på energien i hjemmet? Spørgsmålene kan være mange, og gennem efteråret kan du få inspiration og vejledning på Gentoftegade Bibliotek og på Gentofte Hovedbibliotek. Du kan også få tips til affaldssortering, mere genbrug og hvordan du skaber en have, der summer af liv. Det er gruppen Klimaspot fra Gentofte Kommune, der står bag initiativet. Så kig forbi til en snak om gode vaner og grønne løsninger.

Der er Klimaspot om onsdagen kl. 10-12. I lige uger er det på Gentoftegade Bibliotek og i ulige uger på Hovedbiblioteket. Find Klimaspot på genbib.dk/arrangementer.

Til kamp for sommerfugle og biers overlevelse

Vilde skrånninger og højt græs under træerne er vejen frem, når det gælder insekternes overlevelse. Derfor er det også en del af Gentofte Kommunes klimaplan at gøre en større indsats for biodiversiteten.

De fleste kender historien om blomsterne og bierne. Men blomsterne, bierne og alle andre insekter har det svært for tiden, fordi menneskelige aktiviteter efterlader mindre plads til naturen og forringer mulighederne for den biologiske mangfoldighed. Kortklippede græsplæner og trimmet natur gør levevilkårene sværefor dyrene.

Langs vejene bliver græs, buske og træer normalt trimmet af kommunens gartnere. Men man forsøger løbende at give insekterne en hjælpende hånd på kommunens arealer. Derfor får naturen lov til at gro på de arealer, der ikke benyttes af så mange menne-

sker. Der er fx højt græs på skrånninger, vejhjørner, under visse store trægrupper i parkerne og andre oplagte strækninger i kommunen, hvor det er mest hensigtsmæssigt.

– Vi ændrer lidt på græsklipningen i nogle af områderne i kommunen for at fremme blomsterflore og biodiversiteten. Det er med vilje, at vi har valgt at undlade forårsklipningen og så nøjes med at klippe om efteråret, siger Johanne Leth Nielsen, Park og Vejchef, Gentofte Kommune.

Vildere natur giver flere insekter

Ved at undlade slåningen i foråret får blomsterne bedre vækstvilkår.

– Man kan se, at der kommer flere bier og sommerfugle de steder. Så vi oplever det som det helt rigtige at gøre for, at kommunen også bidrager til kampen om mere biodiversitet.

Mange er selv begyndt at få mere vild natur ind i

haven. Grøn Guide Karen Stevnbak har fx uddannet over 30 haveambassadører i, hvordan man får en mere vild have, ved at give plads til stenbunker, så insekter kan varme sig i solen og have vandbade rundt omkring og lade græs og urter få lov at gro vildt.

» Vi ændrer lidt på græsklipningen i nogle af områderne i kommunen for at fremme blomsterflore og biodiversiteten «

Johanne Leth Nielsen

Læs mere på baeredygtigtgentofte.dk. Du kan også lytte til podcasten Klimakrisen set fra Gentofte, hvor du blandt andet kan blive klogere på, hvorfor vand er den største klimarisiko i Gentofte, og hvad vi kan gøre ved det. Find den på gentofte.dk/podcast22 eller der, hvor du plejer at lytte til podcasts. ■

På skrånningen ved Egebjerg Plejehjem får naturen lov til at gro.

Gentoftes kvindehistorie

Kvindehistorien oplever i disse år en forstærket interesse. Lokalarkivet giver her tre bud på mere eller mindre kendte fortællinger. Du kan høre meget mere om kvinder, køn og magt, når Golden Days Festivalen løber af stablen fra den 2.-18. september under overskriften 'QUEENS'.

Polly Berling:

Den katolske kirkebyherre

I Ordrup ligger den katolske Sankt Andreas Kirke, og til den knytter sig en lidt speciel kvindehistorie.

Bag kirken og hele den lokale katolske menighed stod nemlig Polly Berling: enkefrue til bogtrykkeren Carl Berling. Carl var i sig selv en omdiskuteret skikkelse, for mange var bekymrede for den magt, han udøvede på kongen, samt det tætte forhold mellem ham og kongens hustru, Grevinde Danner, med hvem han havde fået et barn før det royale ægteskab.

Under en rejse til Tyskland med Carl og Grevinde Danner, blev Polly stærkt optaget af katolicismen. Hendes fascination strakte sig så langt, at hun kort tid efter – i 1869 – konverterede. I 1871 døde Carl under en privat ferie med Grevinde Danner til Egypten, og det betød at hans formue – herunder avisen Berlingske Tidende – overgik til Polly.

Med det samme satte hun sig for at styrke den katolske menighed i

Ordrup, og allerede samme år påbegyndtes byggeriet af Sankt Andreas Kirke på familiens ejendom. Der blev løbende udvidet og investeret, og da jesuit-ordenen året efter blev udvist af Tyskland, inviterede hun også en gruppe af dem til Ordrup for at etablere en skole.

Således gik det til, at hustruen til en af de mest omdiskuterede avismænd, blev ophavskvinde til en af de stærkeste katolske menigheder i Danmark.

Olga Hougaard:

Sygeplejeelevernes forkæmper

Gentofte Hospital åbnede i 1927 som et på det tidspunkt topmoderne hospital med egen sygeplejeskole. Som inspektrice for denne uddannelse ansatte man Olga Hougaard, som dermed fik ansvaret for de godt og vel 60 sygeplejerskeelever.

De fysiske rammer var dog ringe. Man havde ikke prioriteret at give sygeplejerskerne ordentlige boligforhold, på trods af at det var dem påkrævet at bo på sygehuset, så de blev stuvet ind i små værelser over diverse kontorer. Det blev heller ikke bedre af, at der var lang leveringstid på en række fornødenheder, så sæder måtte de også undvære på stolene i den første tid.

Olga blev dog en stærk og ihærdig inspektrice, som kæmpede en hård kamp for hendes elever. I 1936 blev en helt ny fløj med reelle lejligheder til sygeplejersker opført, som på det tidspunkt var af en helt banebrydende standard indenfor hospitalsvæsenet.

Hun kæmpede også for en personlig anerkendelse, da titlen som inspektrice lønmæssigt lå under en oversygeplejerske, selvom de niveaumæssigt var ligestillede. Dette ændrede sig, da skolen blev udvidet til 300 elever i 1939, hvormed hun officielt blev ophøjet til forstanderinde.

I alt nåede hun at stå i spidsen for Gentoftes sygeplejeelever i 33 år.

Dagmar Hansen:

Med særtog til Charlottenlund

Dagmar voksede op i et arbejderhjem på Frederiksberg og fik allerede som 12-årig sin teaterdebut på Casino i København 1883. Dette varede dog få år, da hendes alder blev pludselig offentlig kendt, og man ikke anså det for hensigtsmæssigt, at en 15-årig på den måde skulle være til skue for mænd i til tider vovede roller.

I 1890'erne var hun, nu ældre, igen tilbage på de københavnske scener. Hendes optrædener, livlige sociale liv og ikke mindst tøjvalg gjorde dog, at hun i 1899 fik et decideret forbud mod at optræde i København. Det var det, som førte hende til Charlottenlund, hvor efterspørgslen her blev så stor, at der periodisk indsattes ekstra sporvogne og tog for at transportere københavnere op for at se Dagmar optræde. Med Dagmar på scenen oplevede værtsrestaurationsen 'Over Stalden' her en sand opblomstring.

Hun rejste undervejs også rundt i Europa og optrådte på en række forskellige scener og blev herhjemme også en af Danmarks første og mest kendte pin-up piger. På scenen optrådte hun også med sang og særligt kendt er visen 'Åh Dagmar', som blev skrevet netop til hende.

Nysgerrig på mere?

Du kan høre meget mere om lokale kvindeskikkelser, når Gentofte Lokalarkiv er medarrangør på 'Dronningerunden', en kvindehistorisk bustur, som tager dig med igennem fire kommuners kvindefortællinger. Busturen finder sted den 10. september, som en del af Golden Days festivalen. Se mere på goldendays.dk/nord.

Øverst: Olga Hougaard tænder op til julemiddag i 1937.

Øverst: Dagmar Hansen i sit voksenalder. Nederst: Sankt Andreas Kirke med kollegie, cirka 1880.

Gentofte Lige Nu

udgives af

Gentofte Kommune
Rådhuset
Bernstorffsvej 161
2920 Charlottenlund

Telefon 3998 0000
www.gentofte.dk
gentofte@gentofte.dk

Ansvarshavende redaktør

Kommunikationschef
Marianne Grundsøe
mags@gentofte.dk
Telefon 3998 3401

Redaktion

Redaktør
Charlotte Laursen
calu@gentofte.dk
Telefon 5132 2520

Layout

Trine Bjerre
tib@gentofte.dk
Telefon 9117 7155

Indlæg til bladet

Består af bidrag fra
medarbejdere i
Gentofte Kommune

Gentofte Lige Nu
udkommer 6 gange
om året til alle
husstande i Gentofte
Kommune

Information fra din kommune

August 2022
22. årgang
Oplag 45.880